تەنگەژەی ئەمریکا لە جەنگی بەسەر ئێران!.. نوری بەشیر

خولی سێیەمی هێرشەکانی ئەمریکا بەسەر ئێران هاوکاتی دەورەی دانوسانەکانی نەشەڕ نەئاشتی نێوانیاندا بوو، کە ١٣هەمین شەوی خۆی تێدەپەڕێنێت کە لەم شەوەدا بە پێی سەرچاوەکانی ئەمریکا هێرشەکانی بەسەر ئەم ناوچانە؛ ناوەندەکانی فەرماندەیی سەربازیی ئێران، کۆگاکانی درۆن، تۆڕەکانی پەیوەندی، بنکەکانی چاودێریی دەریایی و تواناکانی هێزی دەریایی ئێران، بووە.

ئەم خولەی هێرشەکان بەجیا لە دورگەکانی ئێران لە باشوری ئێرانەوە تا ڕۆژئاواو باکوری ئێرانی گرتەتەوە، ئەمە دەورەیەکی گەورەی هێرشی دوای جەنگی ١٢ ڕۆژەو ٤٠ ڕۆژەی ئەمریکایە، کە کاریگەری زۆر گەورەی لە سەر ئێران داناوە. بەدوای هەڕەشەکانی دۆناڵد ترەمپ، ئەم هێرشانە ئەگەرچی ئەمجارە سەرانی جمهوری ئیسلامی نەکردۆتە ئامانج، بەجیا لە دورگەکانی ناوچە ئاوییەکان، زیاتر لە ژێرخانی ئابوری وەها تێکەی داوە لە: وێستگەکانی کارەبا، پرد، تونێل، و ژمارەیەک شوێنی سەربازی و تەقەمەنی، بەجۆرێک خزمەتگوزارییەکانی کارەبا، تونێل و پردی گرتەتەوە کاریگەری گەورەی لەسەر ژیانی ڕۆژانەی خەڵکی ئێران داناوە، بە دابڕانی ناوچەکان لەیەکتری، کە کاریگەرییەکانی لە دوو دەورەی پێشوو کەمتر نەبوون.

مارکۆ ڕۆبیۆ، وەزیری دەرەوەی ئەمەریکا ڕایگەیاند، تاران لە دوای دروستکردنی ئاستەنگ لە گەرووی هورمز و تێکدانی ئاسایشی دەریاوانی، لە ناوخۆدا ڕووبەڕووی قەیرانێکی گەورەی ئابووری، هەڵئاوسان و بەرزبوونەوەی بەرچاوی نرخی خۆراک بووەتەوە. لە درێژەدا دەڵێت: واشنتن بەرگری لە ئازادیی دەریاوانی دەکات و ئەو شوێنانە دەکاتە ئامانج کە هێرش دەکەنە سەر کەشتییەکان، هاوکات دەڵێت: وەها تێکەی دەرفەتی بۆ چارەسەری دیپلۆماسی هێشتووەتەوە و دۆناڵد ترەمپ ڕێککەوتنی پێ باشترە وەک لە جەنگ، بەڵام تاران ڕێککەوتنەکانی پێشووی پێشێل کردووە. بەڵام لە راستیدا لەولاوە هەڕەشە توندەکانی ترەمپ و هێرشە توندەکان بەسەر ئێران بەردەوامە.

لە بەرامبەردا ئێران هێرشەکانی بەسەر ناوچەکە فراوانکردۆتەوە لەوانە بەسەر: ئەردەن، سوریا، عومان، قەتەر، سعودیە، ئیمارات، بەحرەین، ئەردەن، عێراق و کوردستان، هەروەها لە ڕێگای چەند گروپی میلیشیای عێراقەوە هێرش کراوەتەوە سەر وڵاتانی ناوچەکەو لەوانە ئەردەن، هەروەها هەوڵی ناردنی چەک و تەقەمەنی داوە لەڕێگای

سوریاوە بۆ حزبوڵای لوبنان، هەروەها حوسیەکانی یەمەن هێرشەکانیان بەسەر دەریای سورو گەرووی باب ئەلمەندەب توند کردەتەوە.

هەروەها بەدوای هێڕشەکانی ترەمپ دا، حکومەتی ئێران و سەرانی لە: قەرارگای خاتەمولئەنبیا و محەمەد باقر قالیباف، سەرۆکی پەرلەمانی ئێران، هەڕەشەی ئەوە دەکەن، کە ژێرخانی ناوچەکە دەکەنە ئامانج و بەوە وەڵامی ترەمپ و هەڕەشەکانی دەدەنەوە و دەڵێن، لە بەرامبەردا سەرجەم ژێرخان و دامەزراوەکانی وزە لە ناوچەکەدا دەبێتە ئامانجی سەربازی ئەوان، کە ئەمریکا بەرژەوەندیی تێیاندا هەیە. ژێرخانی هیچ وڵاتێکی ناوچەکە پارێزراو نابێت و دەشڵێن، لە ناوچەیەکدا کە ئەمە نەوت نەفرۆشین، هیچکەسێک نەوت نافرۆشێت، هێزەکانیان ڕێگە بە هەناردەکردنی یەک دڵۆپە نەوت نادەن و ژێرخانی نەوت، غاز، کارەبا و ئابوریی ناوچەکە دەکەینە ئامانج.

واتە هەروەک چۆن ئەمریکا هەڕەشە دەکات و دەیەوێت لە رێگای زۆرەوە ئاشتی بکات بە سەپاندنی خواستەکانی، بەهەمانشێوە ئێرانیش بە ملنەدان بە ئەمریکاو تەسلیم نەبوون بە خواستە و مەرجەکانی رێگای وەڵامدانەوەی توندو فراوانکردنەوەی دامەنەی جەنگەکە بە ناوچەکە و هێرشکردنە سەر بەرژەوەندیە ئابوری و بنکە سەربازیەکانی ئەمریکا لە ناوچەکەدا هەڵدەبژێرێت.

ئەم دۆخەی ململانەی نێوان ئێران و ئەمریکا و نە ئاشتی و نە جەنگ دۆخی ناوچەکەی بە تەمومژاوی و نائەمنی هێشتەتەوە و کاریگەری لەسەر دۆخی ئابوری جیهانیش کردوە. ئێستا نە ئەمریکاو نە ئێران، لە حاڵەتی پێش دەستپێکردنی جەنگەکەدا نین، واتە نە ئەمریکا دەتوانێت بگەڕێتەوە بۆ پێش جەنگی ٤٠ رۆژە، نە ئەو هەیبەتەی ئەوسای ماوە لە ئاستی دنیادا، نە ئێرانیش جێگاو رێگای دەسەڵاتێکی بەهێزی ولایەتی فەقێ کە هەیبوو، دەگەڕێتەوە بۆ پێش جەنگی ١٢ رۆژە، لە جێگاوڕێگاو قسەڕۆشتوویی و یەکدەستی لەناو ئێران و ناوچەکەدا.

راستی ئەم جەنگەی ئەمریکا بەسەر ئێران نە چۆکی ئەتۆمی و نە گەروی هورمزە، ئەمەریکا لەگەڵ هاوپەیمانەکانی بەتایبەت ئیسرائیل ئەم جەنگەی لە ٢٨ی شوباتی ٢٠٢٦ دەستپێکرد دەورەی دنیای چەند جەمسەریە، واتە کێشەی ئەمریکا لەگەڵ جەمسەرەکانی چین و روسیا کە ئێران لە پاڵ ئەم جەمسەرانەدابوو، وە ئێران لە ناوچەکەدا رێگربوو لە نەخشەی ئەمریکا بۆ رۆژهەڵاتی نوێ، نەک تەنیا لە ئێران بەڵکو بە دەخالەتی لە زۆریک لە وڵاتانی ناوچەکەداو بە رێکخستنی رێزێکی زۆر لە بەرەی مقاومە.

بەڵام هاوکێشەو هەلومەرجەکە ئەوەی ئەمریکا دەیویست bوچاوەڕوانی دەکرد، هەروا بە ئاسانی نەچووە پێشەوە وا دەرنەچوو، وە کێشەو تەنگەژەی زۆری بۆ دروستبوو. ئەمریکا لە حساباتی خۆیدا وایدانابوو

کە لە جەنگەکەی لەگەڵ ئێراندا لەماوەیەکی کورتدا سەرکەوتن بەدەست دەهێنێت. بەپێی ئەزمونی جەنگەکانی لە عێراق و ئەفغانستان و هەروەها فڕاندنی سەرۆکی فەنزەیویلا خوێندنەوەی بۆ ئەم جەنگەی لەگەڵ ئێراندا کردبوو. بەڵام ڕاستیەکانی جەنگ دژی ئێران پێچەوانەی لێکدانەوەو حساباتەکانی ئەمریکای سەلماند و ئەمریکا دەرگیری جەنگێکی نەبڕاوە کرد کە ئاکامەکەی نادیارە.
ئەمریکا لە نەخشەکەیدا کە بەو چاوەڕوانییەوە ڕۆیشت، بەدوای جەنگی دوانـــزە ڕۆژە بەتەواوی تێڕوانینەکەی گۆڕا. ئەوەی بۆ دەرکەوت کە ئەو ڕژێمەی ئەم داینابوو بە لێدانی گورزی سەربازی و بە کوشتنی سەرانی پلە یەکی ڕژێمەکەی دەتوانێ تەسلیمی بکات و پرۆسەی گۆڕینی ڕژێم ئەنجام بدات بەپێی بەرژەوەندی و خواستی ئەمریکا، رووی نەدا و هیشتاش سەرباری ئەو زیانە مادی و ئابوریانەی لێی کەوتوەو سەرانی کوژروان، بەڵام ڕووبەڕووی ئەمریکا بوەتەوەو توانای زیان گەیاندنی بە ئەمریکاو دەستەکانی هەیە لە ناوچەکەدا. ئێستا ئەمریکا بە کۆکردنەوەی هێزیکی زۆری سەربازی و هێنانی فڕۆکەی جەنگی وێرانکەرو هەڕەشەی گورزی کەمەرشکین لە توانای سەربازی و ئابوری و دامەرزاوە خزمەتگوزاریەکان دەیەوێت ئەو ئامانجەی بەدەست بهێنێت.
ئەمریکا کە هۆکاری هێرشەکانی بەسەر ئێران بەوە پاساودەکرد کە بۆ ڕێگریکردنەوەی لەوەی ئێران دەستی بە چەکی ئەتۆمی بگات و یۆرانیۆمە پیتێنراوەکەی ڕادەستی ئەمریکا بکات، ئێستا خواستی سەرەکی بووەتە کردنەوەی گەرووی هورمز. ئەگەرچی پرسی کردنەوەی گەرووی هورمز هەروەکو مەسەلەی چەکی ئەتۆمی ئێران، ئەسڵی کێشەی نێوان ئەمریکاو ئێران نییە، بەڵکو ئەمریکا دەیەوێ ئێران بکێشێتە ژێر هەژمونی سیاسی و و ئابوری خۆیەوەو لە دژایەتی ئەمریکاو ئیسرائیل دەست هەڵگرێت و دوور بکەوێتەوە لە بەرەی چین و ڕوسیا، بەڵام بەکارهێنانی ئەو دوو پاساوە بۆ دانی شەرعیەتی سیاسیە بە پەلامارەکەی بۆ سەر ئێران بەناوی بەگریکردن لە جووڵەی ئازادی دەریایی و بازرگانی و دەست ڕاگەیشتنی تیرۆریستان بە چەکی ئەتۆمی!
نەخشەی ڕۆژهەڵاتی نوێ کە ئەمریکا دەیەوێ ئارایشی بداتەوە، بەبێ بوونی ئاسایش و ئیستقراری سیاسی ناتوانێت بچێتە پێشەوە، هەربۆیە ئەگەرچی ئێستا هەریەکە لە سعودیە، ئیمارات و کوەیت و بەحرەین و قەتەر خەرێکی پڕۆژەکانیان بەرەو سوریا و تورکیا و دەریای ناوەڕاست و بەستنەوەیان بە ئەوروپاوە، بەڵام بوونی ئەم جەنگە کاریگەری داناوەو ڕێگرە لە جێبەجێبوونی.
واتە ئەمریکا لەم جەنگەی بەسەر ئێران توشی تەنگەژەیەکی چەند لایەنە بۆتەوە، کەکێشەی نەک لە ناوچەکەدا بۆ دروستبووە، بەڵکو

لە ناوخۆی ئەمریکا بەهەمانشێوە، وە لە ئاستی دنیادا لەگەڵ هاوپەیمانە ئەوروپییەکانی کە پێش جەنگی بەسەر ئێران هەموویان و ناتۆشی خستبووە لاوەو فشاری بۆ دەهێنان، ئێستا بانگەوازیان دەکات بۆ هاوکاری دژی ئێران. هەربۆیە خەریکە سیاسەتەکانی دەگۆڕێت و لە ژێر ناو داواکاری ئەو وڵاتانەی بەرژەوەندیان لە گەروی هومرزدا هەیە بەشداری بکەن، کە ژمارەیەک وڵاتان ئامادەییان دەبڕیوە لەوانە فەرەنساو بەریتانیا..
ئەوەندەی بە ئێران و میلیشیاکانی ناوچەکە دەگەڕێتەوە شەڕی مانونەمان دەکەن، لە بەرئەوەی دەورەی ئێستای دەورەی لەدەستدانی دەسەڵاتی سیاسیە بەهەموو باڵەکانیەوە، بۆیە کێشەکەیان لەوەدا نیە کە بە ملیۆن خەڵکی ئێران بکوژرێت، ناوچەکەو ئابوریەکەی بەتەواوی دادەڕوخێت، گرنگ بۆیان ئەوەیە کە یەکدەستبن و ئەم جەنگەی ئەمریکا بەسەرکەوتویی تێپەڕێنن و بمێننەوە، کە ئەمەش سەختەو هاوکێشەکان لە بەرژەوەندیان ناچێتە پێشەوە.

نوری بەشیر